DARÜLACEZE NİZAMNAMESİ[1][2][3]

Kabul Tarihi : **12 Nisan 1332**
Yayımlandığı Takvimi Vakayi : **Tarihi: 15 Nisan 1332 Sayı: 2511**
Düstur : **Tertip: 2, Cilt: 8, Sayfa: 901**

BİRİNCİ FASIL
Ahkâm-ı Umumiye

Madde 1 - Dersaadette doğrudan doğruya Dahiliye Nezaretine merbut ve müstakil bütçeye mâlik bir Darülaceze vardır.

Madde 2 - Darülaceze şuabatı atiyeye münkasımdır :
1- Zükûr Şubesi,
2- İnas Şubesi,
3- Çocuklar Şubesi,
4- İrzahane
İşbu dört Şube tamamen yekdiğerinden ayrıdır.

İKİNCİ FASIL
Memurin

Madde 3 - Darülaceze müdürü ile sertabibi Dahiliye Nazırı tarafından intihab ve ba İrade-i Seniyye tayin olunur. Tabib ve eczacılar ve muhasebeci ve veznedar ve başkatip ve debboy ve kiler ve mubayaa memurları müdürün işarı üzerine dahiliye Nazırı tarafından ve diğer memurin ve müstahdemin doğrudan doğruya müdür tarafından tayin olunur.

Madde 4 - Darülaceze Müdüriyeti ile Sertababet vazifesinin bir şahıs uhdesinde içtimaı caizdir.

Madde 5 - Darülaceze memurları mükâfat ve mücâzat hususâtında Memurin-i Dahiliye Nizamnamesine tabidirler.

---

[1] Bu Nizamnamenin 6/7/1993 tarih ve 3702 sayılı Kanuna Uymayan hükümleri ile 1/7/1948 tarih ve 5237 sayılı Kanuna uymayan hükümleri ve duhuliye biletlerine ait hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.
[2] 15/10/1924 tarih ve 979 sayılı Kararname ile; Vilayetten gönderilecek malülinin (sakal ve hastalıkların) de kabul edilmesi şartıyla Darülaceze Şehremanetine (Belediye 'ye) devredilmiştir.
[3] Darülaceze Müessesesi Müdürlüğü 31/8/2(107 tarihli ve 26629 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 30/8/2007

Madde 6 - Darülacezenin Kâffe-i umur ve muamelâtından dolayı müdür ve sertabib Dahiliye Nezaretine ve Darülaceze memurin ve mustahdemini müdüre karşı mesuldürler. Umur-ı sıhhiyeye müteallik vezaiften dolayı memurin ve mustahdemin sertabibe karşı dahi mesuldürler.

Madde 7 - Darülaceze muhasebecisi ile veznedarı ve kiler ve debboy ve mübayaa memurları Kefalet Nizamnamesi ahkâmına tevfikan kefalete rabtolunacaklardır.

Madde 8 - Darülaceze'de müdürün riyaseti tahtında olmak üzere sertabib ve muhasebeci ve başkatip ve eczacıbaşıdan mürekkeb bir heyet-i daime vardır.

Madde 9 - Heyet-i daime, müdür tarafından berayı istişare havale ve tevdi olunacak hususat ile beraber Darülacezenin mekûlât ve mahrukat ve melsubat ve edviye ve echize gibi bilcümle levazımını münakasa veya lüzumuna göre mubayaa suretiyle tedarik etmek vazifiyle mükelleftir.

(Ek: 5 Teşrini Evvel 1336 (1920) Münakasa ve mubayaa muamelâtının hın-i icrasında meclis-i idarece işbu meclis azasından ekseriyet-i a'ra ile bir sene için intihab olunacak iki zat heyet-i daimede aza sıfatıyla hazır bulunur.

ÜÇÜNCÜ FASIL
Heyet-i İdare

Madde 10 - Darülaceze bütçesinin tedkik ve tasdiki ve ledelicap Darülaceze Nizamnamesinin teklif-i tadili ve inşaatı cedideye dair tedkikat ve müzakerat icrası ile mukarrerat itası ve Darülacezenin tevsi-i hidamatına ve tezyid-i varidatına hadim vesaitin taharrisi ile bu babda tedabir-i lazime ittihazı vazifiyle mükellef bulunmak ve aded-i azası yediden ekall olmamak üzere Dahiliye Nazırı tarafından mansub bir meclis-i idare vardır.

Madde 11 - Meclis-i idareye Dahiliye Nazırı riyaset eder. Dahiliye Nazırının bulunmadığı zamanlarda vazife-i riyaseti ifa etmek üzere aza meyamından biri nazır tarafından reis-i sâni tayin olunur. Meclise ittihaz olunacak tedbir ve kararlar Dahiliye Nezaretinin tasvibiyle ifaz olunur.

DÖRDÜNCÜ FASIL
Aceze ve Etfalin Suret-i Kabul ve İdaresi

Madde 12 - Darülaceze'ye ancak Dersaadet'de mütevellid veya mütevattın olub da alil veya amelmande ve temin-i maişete kâfi mala gayrimalik olmakla beraber kesbden de aciz

---

tarihli ve D-l-2007-544 sayılı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Başbakanlığa bağlanmıştır.

bulunduğu halde Dersaadet'de veya taşrada şer'an infakıyle mükellef ve zi-kudret kimsesi mevcut olmayanlar ve lakiydler kabul olunurlar. Bu şeraiti haiz olanlardan Darülaceze'ye duhul için müracaatta bulunanlar Darülaceze İdaresince tanzim olunacak matbu ilmühaberleri mahalleri heyet-i ihtiyariyesine imlâ ve belediye daireleriyle belediye tabiplerine tasdik ettirdikten sonra ve zabıtaca sevk edilecek kesân dahi ilmühabere hacet kalmaksızın kabul olunacaklardır. Gerek bu iki suretle gelecekler, gerek doğrudan doğruya Darülacezeye müracaat edecekler her halde kablel kabul Darülaceze İdaresince muayene-i tıbbiyeye tabi tutulacak ve işbu nizamnamede muayyen kâffe-i şeraiti hâiz olub olmadıkları bittetkik şeraiti hâiz olmayanlar reddolunacaktır.

Madde 13 - Darülaceze'ye alınacak etfalin haklarında zabıt varakası varsa bunun münderacatı ve vucüdlarında görülen alaim ve işarat-ı farika defter-i mahsubuna kaydedilecektir.

Madde 14 - Darülaceze'ye emraz-ı akliye ile musâb ve cüzzam illetine mübtelâ olanlar kabul edilmez. Ancak emraz-ı sâriye ve cildiye ile musap olanlar şerait-i kabulü haiz bulunmakla beraber hastalıkları kabil-i tedavi ise mevcut hastahanelerden birine sevk olunarak tedavi edildikten sonra Darülaceze'ye kabul edilir.

Madde 15 - Alil ve amel-mande olduğu halde esbab-ı maişeti mevcut olanlardan müracaat edenlerin ücret ile Darülaceze'ye kabulü caiz olduğu gibi kendisini iaşeye kâfi emvalini ölünceye kadar görüp gözetmek şartiyle Darülaceze'ye hibe veya ferağ edenler dahil kabul olunabilir.

Madde 16 - Darülaceze'ye onbeşinci maddede beyan olunanlardan maa'da işbu nizamname mucibince kabul olunan eşhasa ait menkul ve gayrimenkul emval ve nukûd ile maaşat ve varidata Darülaceze İdaresince vaz-ı yed olunur. Bunlardan kâffe-i miktarı iaşe ve müdavat ve ilbasları mukabilinde idarece mahsub edilerek fazlası hıfz ve Darülaceze'den hin-i hurclarında kendilerine i'ta olunur.

Madde 17 - Darülaceze'ye kabul olunan çocuklar ancak evlatlık ittihaz edilmek üzere talimatnamede gösterilen evsafı haiz kimselere bâ mukavelename verilir.

Madde 18 - Darülaceze'de vefat edenlerin idarece vaziyed edilmiş emval ve nukûd ve maaşat ve varidatı var ise bunlardan evvel emirde teçhiz ve tekfin masarifi ve saniyen mütevâffanın hal-i hayatında iaşesi için darülaceze tarafından sarf olunan mebaliğ istifa olunduktan sonra bakiyesi vereseye aid olur.

Madde 19 - Darülaceze'ye kabul edilenliren şer'an infak ve iaşesiyle mükellef ve zi-kudret akrabası zuhur ettiği halde bunlar akrabalarına teslim olunur. Şer'an infakıyla mükellef olmayan zi-kudret bir kimse tarafından taleb edildiği ve infak ve iaşesi dahi taahüd olunduğu halde o gibilere teslimi caizdir.

Madde 20 - Aceze ve etfalin mezuniyet ve akraba ve taallükatıyla mülakat ve taam ve teneffüs ve yatıp kalkma ve sanayihanelerde devam gün ve saatleri sertabib ile bilistişare müdür tarafından tayin olunur.

Madde 21 - Acezeden işe muktedir bulunanlar mevcut sanayihanelerde kabiliyet-i yediyye de dimaiyyeleri ile mütenasip sanatlarla işgal edilecekdir. Darülacezede terzilik ve kunduracalık ve marangozluk ve çorabçılık ve demircilik ve nessaclık misillü en ziyade işe yarayan ve her vakit lazım olun sanatlar işletdirilecekdir. Masnuat, Dahiliye Nezaretinin tensib edeceği zaman ve mahalde füruht olunacak ve hasıl olan temettudan sanayihanelerde çalışan ecaze ve etfalin yevmiyeleri çıktıktan sonra mütebaki miktar Darülacezeye irad kaydedilecektir.

BEŞİNCİ FASIL
Darülaceze'nin Bütçesi ve Menabi-i Varidatı

Madde 22 - Darülaceze'nin bütçesi (Heyet-i Daime) ce bittertib meclis-i idarece tetkik ve kabul edildikten sonra Dahiliye Nezaretince tasdik olunur.

Madde 23 - Darülaceze varidatı âtideki mevaddan mürekkebdir :

1 - Senedat-ı Hakaniye varaka bahalarına zamolunan miktar yekûnuna karşı hazine-i maliyeden maktuan verilen Senevi (800.000) gruşdan,

2- Şirket-i Hayriyenin Boğaziçi'ne işleyen vapur biletlerinin azimet kısmına zamedilen on paraya mukabil maktuan alınan (7000) liradan,

3- Sevahil-i mütecavireye işleyen seyr-i sefain idaresi biletlerine zamedilen on paranın miktar-ı hasılından,

4- Dersaadet'de icray-ı lu'biyyat eden bilcümle tiyatro ve sinemalar ile patinaj ve her nev-i oyun mahalleri duhuliye biletleri üzerinden ve umur-ı hayriye için tertib olunan müsamere vesaire biletlerinden yüzde on hesabiyle teraküm edecek olan miktardan,

5- Bigayr-i tahsis fukaraya vasiyyet olunacak akçalarla cemaat ve ahali beyninde gurabaya mahsus olarak cemedilecek ve veladet-i Peygamberi ve cülûs-ı hümayuna müsadif günlerde toplanacak iânât hasılatından,

6- Maadin ve umur-ı nafia imtayazat sahiplerinin birrıza ita ettikleri mebâliğden,

7- Belediyelerce noksan ül vezn olarak zabtedilecek ekmeklerden ve hilaf-ı tenbih hareket etmelerinden dolayı esnaftan müsadere edilip muzır bulunmayan me'kûlât ve meşrubatdan,

8- Darülaceze'deki imalathanelerin hasılatından,

9- Onbeşinci ve onaltıncı maddeler mucibince istifa olunacak ücûratdan mütehassil mebâliğden,

10- Darülaceze'ye ait emval-i gayrimenkule varidatından,

11- Darülaceze namına vukubulan mevhubat ve teberruatdan,

12- İstanbul Vilayeti'nin hususi bütçesinden muaveneten verilecek muhassasatdan,

13- Şehremanetince muaveneten verilecek mebliğden,

14- Varidat-ı müteferrika-i sariden ibarettir.

Menabi-i mezkûreden başka Cumhurbaşkanının takdir ve tayin edeceği cihitlerden dahi Darülaceze'ye varidat temin edilir.[4]

ALTINCI BÖLÜM
Mevadd-ı Şettâ

Madde 24 - Meclis-i İdarenin ve müdür ve sertabib ve memurin ve müstahdemin-i sairenin umur ve muamelatını mübeyyin bir talimatname yapılacaktır.

Madde 25 - Darülaceze memurin ve müstahdeminine ve aceze ve eytama verilecek et'ıme listeleri ve istimal olunacak elbise ve çamaşır hakkındaki cedveller için hususi talimatname tanzim olunacaktır.

Madde 26 - Bir Nizamname-i mahsus ile "dulhane" tesis ve teşkil edilinceye kadar elyevm Darülaceze'de bulunan dulların iaşesine devam olunacaktır.

Madde 27 - Darülaceze'deki etfal üç yaşına vusullerini müteakib darüleytamlara devr ve tevdi olunurlar.

Madde 28 - Bu nizamname tarih-i meşrinden itibaren meridir.

Madde 29 - Bu nizamnamenin icrasına Dahiliye Nazırı memurdur.

---

[4] *2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 108 inci maddesiyle, bu maddede yer alan "hükümetin" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiştir.*

DARÜLACEZE NİZAMNAMESİ'NE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	Darülaceze Nizamnamesi'nin değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/703	23	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)